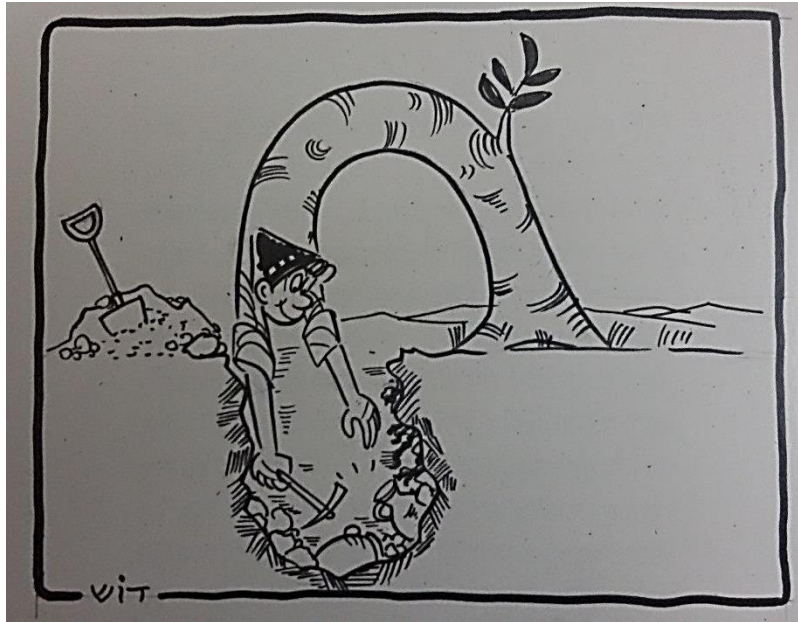

ארכיאולוגיה ולאומיות

1. **בן גוריון:** "בחוכמת ישראל הכוללת תתפוס את מקומה הראוי הארכיאולוגיה היהודית, שכל כיבושיה מעכשוים את עברנו ומממשים את רציפותנו ההיסטורית בארץ." (ידיעות החברה העברית לחקירת ארץ ישראל ועתיקותיה, טו (1950), עמ' 125)

2. **שמואל שניצר:** "אין לציונות מכשיר תעמולה יעיל יותר ממעדרו של הארכיאולוג. במקום שם הוא נועץ אותו, נעשה הקשר ההיסטורי בין עם ישראל לארצו מוכח וממשי." ('עם האגודה נגד הציונות', מעריב, 29 ביולי 1983)

3. **אליעזר ליפא סוקניק** על מציאת בית הכנסת בבית-אלפא: "פתאום שבו וראו האנשים דברים שלא היו עד אז ממשיים... היתה פתאום הרגשה, כי אותה כברת ארץ, שבגללה סבלו כל כך הרבה, אינה סתם חלקת אדמה, אלא כברת ארץ שאבותיהם ואבות אבותיהם גרו בה לפני 1500-2000 שנה. כל עבודתם הוארה באור אחר לגמרי. נתגלתה להם היסטוריה, והם ראוה בעיניהם ממש." (השפעת הארכיאולוגיה על החברה והתרבות הישראלית, אהרון קמפינסקי, בתוך: אריאל 101-100, אפריל 1994, בעריכת גבריאל ברקאי ואלי שילר, עמ' 180)

4. **מאיר שלו:** "אל תלך" ביקש מיכאל. "קח מיכאל" אמר השנורר "הנה מתנה" ונתן לו אבן, סתם אבן קטנה. "מה זה?" שאל מיכאל. "אבן" אמר השנורר. "סתם אבן" נעלב מיכאל. "הי" צחק השנורר, "אין בירושלים סתם אבנים. אולי זו אבן מזבח, ואולי זו אבן פסיפס, אולי אבן של ארמון, ואולי מבית המקדש, אולי זו אבן ראשה ואולי זו אבן פינה, ואולי, מיכאל, זו אבן שילד קטן שיחק בה בירושלים לפני 2,000 שנה...?" (מתוך: 'מיכאל והמפלצת מירושלים')

5. **יהושע קנז:** "תתאר לעצמך, רועה ממשק מגידו הולך עם העדר שלו בשטח של התל העתיק. והוא מגלה פתאום לוח, כתוב בכתב היתדות. הוא מעביר זאת לארכיאולוגים, והם מפענחים. הם מגלים שזה קטע מעלילות גילגמש. מישוהו כתב את זה לפני שלושת-אלפים וחמש-מאות שנים. והם קוראים חלק מהסיפור... סיפור מבבל... פתאום מתגלה פה. בארץ, על יד הבית... ובנחל חבר, ליד עין גדי במערה. על-יד שרידי המחנות הרומיים. מערה אחת מלאה שלדים... ועל-יד השלדים נעליים, חתיכות בגדים, שרידים של אוכל. ושבר גדול של כד ועליו אותיות עבריות. הכל כאילו חיכה לנו עד שנבוא ונגלה... כאילו האדמה הזאת, הנאמנה, שמרה בשבילנו את השורשים שלנו." ('התגנבות יחידים')

6. יגאל ידין: "הנשיא בן צבי הזמין את המשלחת לתת דין וחשבון בצריף שלו... עלי להודות על האמת, שבמעמד נשיא המדינה רציתי להודיע על התגלית עם קצת דרמטיות, לכן תוכן המכתבים ושולחם לא סופר לאף אחד... הייתי אחרון המרצים. כשהגיע תורי, סיפרתי מה שסיפרתי על כלי הנחושת שמצאנו. הראיתי אותם בשקופיות. כשהגעתי לנושא בר כוכבא, פניתי לנשיא, למרות שהיו שם בן-גוריון ואחרים, ואמרתי: 'כבוד נשיא מדינת ישראל, יש לי עכשיו הכבוד להראות לכם מכתבים שנשלחו מהנשיא האחרון של מדינת ישראל מלפני 1900 שנה, הרי הוא בר כוכבא.' והראיתי להם את השקופיות. קשה לתאר מה שקרה באולם באותו הרגע... זה גם קיבל תהודה עצומה באותו ערב ברדיו ולמחרת בעיתונים, ברוב העיתונים, בכותרות גדולות בעמודים ראשיים." (השפעת הארכיאולוגיה על החברה והתרבות הישראלית, אהרון קמפינסקי, בתוך: אריאל 101-100, אפריל 1994, בעריכת גבריאיל ברקאי ואלי שילר, עמ' 187)

7. אהרון קמפינסקי: "הניסיון להתחבר כבאינפוזיה 3000 שנה לאחור אל ימיו של דוד המלך או אל מלכי יהודה האחרים, נראה לנו כיום קצת פאתטי ומגוחך... ידיו ביקש למצוא עדויות לתרבותה החומרית של תקופת המקרא, ולנסות לפתור את בעיית כיבוש הארץ בידי יהושע בן נון... כיבוש הארץ כפי שהוא מסופר במקרא היה לגבי דידם ארוע היסטורי ממשי. כנגד גישה נאיבית זו למקרא ולארכיאולוגיה עמדו דעותיהם של..." (השפעת הארכיאולוגיה על החברה והתרבות הישראלית, אהרון קמפינסקי, בתוך: אריאל 101-100, אפריל 1994, בעריכת גבריאיל ברקאי ואלי שילר, עמ' 187, 180)

8. הטור השביעי

העיר החדשה

עיר ישראלית קדומה נחשפה על גדות הירקון. נגלה בית מגורים מלפני שלושה אלפים שנה. סחחת לשכבות פרט, רומא, גיזנץ והמטלזכים...

נסתכל בעברות ונביט גם בקרע:
הנה שצר, חצרי, חרבים, דירה.
אי עקרת הבית?
הצעה לה לרבע
בפאה השמינית שלפני הסנירת.

היא לרבע הצעה לה לשאל קמץ-מלת,
או ננשה על התל. אל מוכר העקשמים..
ועברו בינתיים עמים... זכאות-מלך...
ועמחו וקרטו סמלכות-עולקים.

שצטו הפרסים. רכב-רוקא נהר פת.
על ביצנץ הממלכים שצטו בשופה...
קקצור, פה נאפר ונדברו אי-אקשר פת
לעזוב את טבית לרבע-שעה...

מסירות... ונטרר וחקף קרט-קרט
מקיו של שלמה... ושקשה של משיש
מאירה בו כיריט ונד... וצפרטרט
בגבה, ידידי, מסקסת לאס.

נסבת המפרטרט היא אצת מיטנת...
לא רק קריד הקקמים
פה פאית קו שקיב.
אף לא עצם הנט שנהג מונאים קרה
בנפנו... ועוד בקיבות מל-שקיב.

וננס פת אינו קרצפה. המוזאית
מקדמות מדינת-ישראל שבמל...
לאו הנס הוא קו הרצפה עם טבית
נחפרים ברשיון מדינת ישראל...

פירמדות השאיר גאוקה של סצרים,
ומה כאו קריד-כירה ונדל-כחל קשון.
אף הנה... עלי אלה אכני-הכיריט
סוף-כל-סוף התבשל משבו, הלא-כנו

את הקרב טיהודי, שנטש לא להקלי,
אבא אבן מסגיר לאמות בקסקו.
ויקה שמעסק-ימים אקא אבן
מבפרת גם היא באותו הענין.

אל צרינו, מסלע וקלד ונחשת.
צופיות גם ערי-הקקמים הצוות.
בעת צרף קופצות הן במלא הטחמשת...
עוד אינכם פגירים את הארץ הזאת.
נתן א